

Joensuun kasvat- ja koulutuslautakunnan alaisten yleissivistävien oppilaitosten järjestyssäännöt (KAKOLK 29.11.2022)

Järjestyssääntöjen tehtävänä on luoda perusta koulutyön kasvatuksellisten ja opetuksellisten tavoitteiden saavuttamiselle, kouluyhteisön turvallisuudelle ja viihtyisyydelle. Järjestyssäännöt ohjaavat jokaista koulussa vastuuseen päivittäisestä työskentelystä ja kasvattavat osaltaan oppilasta ja opiskelijaa (jatkossa oppija) tulevaa elämää varten. Yhteisiä järjestyssääntöjä voi tarkentaa koulun toimintaohjeella. Toimintaohje laaditaan yhdessä oppijoiden, henkilöstön ja huoltajien kanssa. Järjestyssäännöt ja mahdolliset toimintaohjeet käsitellään oppijoiden kanssa jokaisen lukuvuoden aluksi. Järjestyssäännöt ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla.

Soveltamisala

Näitä järjestyssääntöjä sovelletaan **koulu-aikaan** ja **koulualueeseen**.

Koulualueella tarkoitetaan niitä kiinteistöjä ja piha-alueita, jotka ovat koulun opetustiloina. Koulut tarkentavat järjestyssääntöjä liittämällä joko sanallisen määritelmän tai kartan omasta koulualueesta.

Kouluajaksi käsitetään lukujärjestyksen mukainen työpäivä ja koulun vuosisuunnitelmassa hyväksytyt poikkeavat työajat. Järjestyssäännöt ovat voimassa myös **koulun järjestämissä** opiskeluun välittömästi liittyvissä tilaisuuksissa, vaikka ne järjestetään koulualueen ja / tai – ajan ulkopuolella.

Toiminta koulualueella ja – ajalla sekä koulun järjestämissä tilaisuuksissa (vain peruskoulua koskevat on mainittu erikseen)

1. Peruskoulun oppija saa poistua koulu-aikana koulualueelta vain opettajan tai rehtorin erillisellä luvalla.
2. Peruskoulussa välituntien aikana luokkatiloissa saa oleskella vain tilasta vastaavan opettajan erillisellä luvalla.
3. Jokainen koulussa käyttäytyy asiallisesti ja tekee omat tehtävänsä tunnollisesti.
4. Joensuun kouluissa on kiusaaminen, häirintä, uhkailu, ahdistelu, syrjiminen ja muiden turvallisuuden tai terveyden vaarantaminen kielletty.
5. Koulun rehtorin tai opettajan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, ahdistelusta, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (PoL 29§, 7 mom., LL 40§11.3.2022/165)
6. Jokainen antaa toiselle työrauhan.
7. Jokainen siivoaa roskansa sekä pitää koulun ja sen pihan siistinä.
8. Opetukseen tulee osallistua säännöllisesti.
9. Jos oppija ei voi tulla kouluun, on huoltaja velvollinen välittömästi ilmoittamaan syyn luokanopettajalle tai ryhmänohjaajalle. Koulun tulee ottaa yhteyttä huoltajaan kolmantena poissaolopäivänä, jos huoltaja ei ole ilmoittanut poissaolon syytä. Poissaoloja tulee seurata.
10. Luokanopettaja tai ryhmänohjaaja voi antaa hyväksyttävästä syystä luvan enintään viiden peräkkäisen koulupäivän poissaoloon sen ryhmän oppijalle, jonka valvonta hänelle kuuluu. Koulun rehtori voi myöntää luvan tätä pidempään poissaoloon. Lupa anotaan kirjallisena.
11. Oppitunnit alkavat ja päättyvät täsmällisesti työjärjestyksessä ilmoitettuna ajankohtana. Oppituntien ulkopuolisessa toiminnassa noudatetaan erikseen sovittuja työaikoja.
12. Aiheeton liikennöinti koulun alueella on kielletty. Pyörät, mopot, autot ja muut kulkuvälineet pysäköidään koulun osoittamille paikoille.
13. Koulun omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Omaisuuden vahingoittumisesta tai katoamisesta aiheutuva korvausvelvollisuus määräytyy vahingonkorvauslain (412/74) mukaan.
14. Vioittuneista tai rikkoutuneista välineistä on ilmoitettava välittömästi koulun henkilökunnalle.
15. Liikuttaessa noudatetaan liikennesääntöjä.

16. Tupakkatuotteiden, sähkötupakan, nuuskan, päihteen ja huumeiden hallussapito, käyttäminen, myynti ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen on kielletty.
17. Omia mobiililaitteita saa käyttää opiskeluun oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana vain opettajan luvalla. Omien laitteiden häiritsevä käyttö on kielletty.
18. Koulua ja sen henkilökuntaa tai oppijoita koskevaa materiaalia ei saa välittää sosiaalisessa mediassa ilman asianomaisen lupaa. Koulua koskien luvan antaa rehtori. Multimediailaitteiden ja tietoverkkojen käytössä ei saa toimia vastoin [Joensuun seudun sosiaalisen median opetuskäytön ohjetta](#). (HYVOKOJ 22.5.2017 § 18, Joensuun seudun opetustoimen sosiaalisen median opetuskäytön ohje)

Seuraamukset sääntöjen rikkomisesta

Seuraavat toimenpiteet on **kirjattava** ja niistä on **tiedotettava** huoltajalle mahdollisimman nopeasti:

Peruskoulu

1. **Kasvatuskeskustelu** on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käytökseen. Kasvatuskeskustelua käytetään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti. Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan kasvatuskeskusteluun. (PoL 35a§)
2. Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä **työpäivän päätyttyä** enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena **suorittamaan tehtäviään**. (PoL 36§)
3. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan **poistaa oppitunnin** tai koulun järjestämän **tilaisuuden loppuajaksi**. Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Tässä tapauksessa koulun rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtumien kulusta kasvatus- ja koulutuslautakunnalle. (PoL 36b§)
4. Rehtori voi koulutyötä kohtuuttomasti häiritsevältä tai väkivaltaiselta tai toisten turvallisuutta uhkaavalta oppilaalta **evätä oikeuden osallistua** opetukseen ja liikkumiseen koulualueella perusopetuksessa enintään jäljellä olevan **työpäivän** tai seuraavaksi työpäivän ajaksi (PoL 36§ 11.3.2022/165)
5. Opettaja tai rehtori **saavat tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat** (mm. laukut, penaalit), hallinnassa olevat koulun tai oppilaitoksen säilytystilat ja vaatteet päällisin puolin sellaisen **kielletyn tai vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi**, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä JA oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (PoL 36e§)
6. Perusopetuksessa opettaja tai rehtori voivat ottaa myös muun opetusta häiritsevän esineen pois oppilaalta, jos oppilas ei sitä pyynnöstä anna. Esine tai aine palautetaan oppilaalle pääsääntöisesti oppitunnin päätyttyä.
7. Lisäksi oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä enintään kaksi tuntia **jälki-istuntoa** (PoL 36§) tai antaa **kirjallinen varoitus** (PoL 36§),
9. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä **erottaa** perusasteella enintään kolmeksi kuukaudeksi. Väkivaltaisen tai uhkaavan oppilaan vaarantaessa toisten turvallisuuden voidaan määrääaikainen erottaminen panna täytäntöön ilman lainvoimaa. (PoL 36§)

Ennen kohdissa 7.–9. kuvattujen kurinpitotoimenpiteen määräämistä on yksilöitävä teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Lisäksi ennen toimen (kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen) antamista on huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Lukio

1. Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan **poistaa oppitunnin** tai koulun järjestämän **tilaisuuden loppuajaksi**. Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelija poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Tässä tapauksessa rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtumien kulusta kasvatus- ja koulutuslautakunnalle. (LL 43§)
2. Rehtori voi koulutyötä kohtuuttomasti häiritsevältä tai väkivaltaiselta tai toisten turvallisuutta uhkaavalta opiskelijalta **evätä oikeuden osallistua** opetukseen ja liikkumiseen koulualueella enintään **kolmen työpäivän** ajaksi (LL 41§, 11.3.2022/165)
3. Opettaja tai rehtori **saavat tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat** (mm. laukut, penaalit), hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja vaatteet päällisin puolin sellaisen **kielletyn tai vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi**, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä JA opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (LL 46e§)
4. Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus (LL 41§)
5. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, opiskelija voidaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä **erottaa** perusasteella enintään vuodeksi. Kuitenkin oppivelvollinen voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Väkivaltaisen tai uhkaavan opiskelijan vaarantaessa toisten turvallisuuden voidaan määräaikainen erottaminen panna täytäntöön ilman lainvoimaa. (LL 42§)

Ennen kohdissa 4.–5. kuvattujen kurinpitotoimenpiteen määräämistä on yksilöitävä teko tai laiminlyönti, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Lisäksi ennen toimen (kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen) antamista on huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.